

Forsald og den Sløvhed, som for Diebliffet er tilstede. Den ærede Minister ublebde denne Sløvhed af den Myndighedstilstand, hvori Menighederne gennem en lang Række af Aar have været. For mig stiller Sagen sig anderledes. Efter min Mening har Sløvheden sin Grund i, at der har været vantroe Tider over den hele Verden, ogsaa i vort Fædreland; der har været Tider, hvor Guds Ord var drypt i Menighederne, og hvor Menighederne efterhaanden sank saaledes hen, at de bleve mere og mere umodtagelige selv for et godt og troende Ord. Deri have vi Manglen, og i det Modsatte heraf er det at vi skulle søge Bøgemidlet, nemlig i Ordets rette Forholdelse og Sacramenternes rette Forvaltning, men ikke i at føre Menighederne til en større Myndighedstilstand end den, hvori de for Diebliffet befinde sig. Dertil er det ikke min Mening at nægte, at der kan komme en Tid, da det, naar Livet er vaakt mere og mere rundt omkring, kan blive til Gavn i det Mindste i mange Menigheder, at der indføres Menighedsraad. Jeg ønsker ganske vist paa ingen Maade — og jeg veed ogsaa, at den ærede Minister har frkjendt mig herfor, idet han ubtalte sin Bestyrling i Almindelighed — at holde Menighederne i denne Myndighedstilstand; tværtimod jo mere Liv, jo mere Deeltagelse i de kirkelige Anliggender der kan komme frem paa en fri og naturlig Maade, desto mere vil det glæde mig; men det er min inderste Overbeviisning, at de danske Menigheder rundt omkring i Landet i det Hele taget ikke ere modne til at modtage den Myndighed, som tilsigtes ved Udkastet. Der er blevet anstillet en Sammenligning imellem Menigheden og Communen, imellem Menighedsraad og Sogneforstanderskaber. Men med al den Rigdom, der kan være, er der dog tillige en himmelvid Forskjel, og det er den, at en Mand kan opbrages til at blive en dygtig Sogneforstander, selv efterat han er bleven valgt dertil — der gjælder det om at have en god Forstand og at ville bruge den; man kan ved at læse og samtale med Andre faae en heel Deel Begreb derom — men til at være et Medlem af et Menighedsraad hører een Factor til, som rigtignok maa være tilstede strax, og

det er en Factor, som har den forunderlige Egenkab, at hvor den er tilstede, der virker den som en uendelig Størrelse, der gjør alt Andet til Noget, og hvor den ikke er tilstede, virker den som et Nil, der gjør alt Andet til Intet. Det er Guds Aand, og den kan ikke erhverves saaledes, som Forstand og Kundskaber erhverves.

Endnu blot en eneste Bemærkning, og det er, at naar den ærede Minister talte om § 6 og den der foreskrevne Bestemmelse, at Vælgere og Valgbare skulle med Ja bekræfte det Spørgsmaal, om de fremdeles vedstaae deres ved Confirmationen bekræftede Daabsløfte, saa troer jeg rigtignok, at der er en lille Misforstaaelse i, hvad han der sagde, idet han nemlig gif ud fra, at man maatte jo da være sikker paa, at en Mand hørte til Folkekirken, for at han kunde komme i Besiddelse af disse Retigheder. Men det er netop Sagen, at et Ja, svaret paa dette Spørgsmaal, siger net ikke, at han hører til den danske Folkekirke. Daabsbekjendelsen er ikke alene for den danske Folkekirke, ikke for den lutherisk-evangeliske Kirkeafdeling alene, men sælles for samtlige Kirkeafdelinger, og man kunde altsaa for den Sags Skyld gjerne være en overmaade god Papist og endda svare Ja paa dette Spørgsmaal. Jeg har forresten ikke drevet Spøg med Bestemmelsen her, men netop fordi det var mig en yderst alvorlig Sag, tog jeg saaledes paa den, som jeg gjorde. Naar jeg talte saaledes, at det kunde synes, som om jeg tænkte paa, at alle de Elbste eller Menighedsraads Medlemmer skulle fremgaae af, som jeg betegnebe det, Valg udaf Mængden, saa er det meget rigtigt, hvad den ærede Minister bemærkede, at dette ikke er Tilfældet. Jeg kan imidlertid forsikre — og han vil vist troe mit Ord — at det var en ydeliglig Forglemmelse, der gjorde, at jeg sagde saa. Jeg veed meget vel, at man kan i alt Fald ikke regne mere end $\frac{3}{4}$ Delen dertil — og det vilbe jeg ogsaa have sagt — men at det er $\frac{3}{4}$ Delen og ikke $\frac{1}{2}$ Delen maa jeg ogsaa holde fast ved; og i det Væsentlige vil det naturligvis ikke gjøre noget til Sagen med Hensyn til min Betragtning af den.